



30.08.2022

Asia/3

## § 155

### Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023–2025

HEL 2022-008716 T 00 01 01

#### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

#### Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja palvelustrategiapäällikkö Mia-Veera Koivisto olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

#### Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

#### Lisätiedot

Mia-Veera Koivisto, palvelustrategiapäällikkö, puhelin: 310 35567  
mia-veera.koivisto(a)hel.fi  
Sampo Pajari, Talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42504  
sampo.pajari(a)hel.fi

#### Liitteet

1 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023-2025

#### Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

#### Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä olevan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategialuonnoksen vuosille 2023–2025.

#### Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja palvelustrategiapäällikkö Mia-Veera Koivisto ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus



Valtakunnallisen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen keskeiset toiminnalliset ja lainsäädännölliset muutokset koskevat myös Helsinkiä. Merkittävimmät muutokset ovat valtion tavoite- ja talousohjaus sekä järjestämisen vahvistaminen. Uusi lainsäädäntö ja uudistuvan rahoitusmallin myötä tiukkeneva määrärahakehitys yhdistettynä kasvavaan palvelutarpeeseen edellyttävät vahvaa strategista suunnittelua ja johtamista. Helsingin kaupungilla on ensisijainen vastuu lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä. Muutokset asettavat paineita järjestäjäroolin selkiyttämiseksi ja vahvistamiseksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen edellyttää hyvää kokonaisuuden hallintaa: tiedolla johtamista, kustannusten hallintaa, palvelutarpeen kehittymisen ennakoimista ja ennaltaehkäisyä, palvelujen riittävyyden, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistamista, systemaattisesti suunniteltua tuotantorakennetta, palvelutuotannon ohjausta ja hyödyntämistä sekä valvontaa ja palvelujen yhteensovittamista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, 11 §) on laadittu talouden ja toiminnan suunnittelua sekä johtamista varten. Laki määrittelee palvelustrategian sisältöä. Pelastustoimea ohjaa sen rinnalla pelastustoimen palvelutasopäätös (laki pelastustoimen järjestämisestä, 6 §).

Uusi lakisääteinen palvelustrategia on palvelujen järjestäjän strategia, jossa päätetään järjestämisvastuulle kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet sekä tavoitteet palvelujen toteuttamiseksi. Tavoitteissa otetaan huomioon asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet sekä palvelujen saatavuus ja saavutettavuus.

Ensimmäinen palvelustrategiakausi Helsingissä on vajaan valtuustokauden mittainen ja luonteeltaan lyhyen aikavälin muutosstrategia, jonka avulla otetaan haltuun uudistuksen keskeisiä muutoksia.

Palvelustrategia tukee kaupunkistrategian toteutumista. Kaupunkistrategian tavoitteita on täsmennetty ja täydennetty palvelustrategiassa toimialan yhteisillä tavoitteilla, keinoilla ja lupauksilla Helsingin asukkaille. Palvelustrategian lähtökohtana on, että Helsinki vastaa jatkossa entistä paremmin asukkaidensa palvelutarpeeseen.

Palvelustrategian toteutumista seurataan vuosittaisissa ministeriön kanssa käytävissä neuvotteluissa. Lisäksi jatkossa valtakunnalliset strategiset nelivuotistavoitteet määrittävät järjestäjän palvelustrategisia linjauksia.

## Palvelustrategian valmistelu



Palvelustrategian valmistelu käynnistyi vuonna 2020 osana sote-uudistukseen valmistautumista. Tavoitteena oli, että Helsinki ottaa entistä vahvemman järjestäjäroolin ja kirkastaa järjestäjän strategian sekä tavoitteet.

Palvelustrategian valmistelun ohjausryhmänä on toiminut sosiaali- ja terveystoimialan ylin johto, ja valmistelua on koordinoanut tehtävään nimetty koordinaatioryhmä.

Vuoden 2021 aikana kartoitettiin järjestämisen nykytilaa asiantuntijoiden yhteistyötapaamisissa ja heidän haastatteluillaan. Kartoituksen tuloksia verrattiin sote-uudistuksen lakiehdotuksiin. Lakien hyväksymisen jälkeen järjestettiin työpajat, joihin osallistui yhteensä noin 200 sosiaali- ja terveystoimen asiantuntijaa, päällikköä ja johtajaa. Työpajoissa palvelujen järjestämisen kehittämistarpeet konkretisoituivat ja yhteinen tahtotila tulevaisuuden palveluista kirkastui.

Palvelustrategialuonnos ottaa huomioon kesällä 2022 toteutetut asukas- ja henkilöstökyselyt. Palvelustrategian luonnosta esiteltiin henkilöstöjärjestöjen järjestöneuvottelukunnassa ja henkilöstötoimikunnassa. Vammais-, vanhus- ja nuorisoneuvoston jäsenille annettiin mahdollisuus kommentoida palvelustrategiaan luonnosteltuja lupauksia, tavoitteita ja keinoja.

Palvelustrategian valmistelua, rakennetta ja sisältöteemoja on esitelty sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostossa sekä sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä pelastuslautakunnalle järjestettiin yhteinen iltakoulu palvelustrategian temaattisista kokonaisuuksista. Kaupunginvaltuutetuilla oli mahdollisuus ottaa osaa valmisteluun esittämällä kaupunginvaltuuston palvelustrategiaseminaarissa näkemyksiä uuden toimialan tavoitteista ja palveluista.

Helsingin kaupunki kuuli järjestöjä sote-uudistuksen järjestöyhteistyön valmistelussa muun muassa verkkokyselyllä, jonka vastauksia on hyödynnetty palvelustrategiatyössä. Valmistelun aikana kuultiin myös järjestöjen sote-muutostuen asiantuntijoita.

Palvelustrategiaa on muokattu keskustelujen, kyselyjen tulosten, lausuntojen ja palautteen perusteella, minkä lisäksi palvelustrategiaa on työstetty yhdessä sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä pelastuslaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Osallistuvassa työskentelyssä syntynyttä materiaalia käytetään jatkossa myös toiminnan suunnittelussa. Strategiakauden aikana varmistete-



taan, että palveluntuottajilla, järjestöillä ja henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua toimenpiteiden konkreettiseen suunnitteluun.

Ensimmäisen palvelustrategian valmistelussa on osallistuvan valmistelun lisäksi huomioitu tiedossa oleva valtakunnallisen sote-uudistuksen yleinen tavoiteohjaus, uudistunut lainsäädäntö, Helsingin kaupunkistrategian tavoitteet sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluille sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimissa tunnistetut strategiset kehittämistarpeet.

### Palvelustrategian rakenne ja sisältö

Palvelustrategia tähtää siihen, että asukkaat saavat nopeasti, sujuvasti ja yhdenvertaisesti tarvitsemiaan palveluja. Strategian sisältö etenee johtamista ja henkilöstöä koskevista tavoitteista kohti palvelujen saata- vuudelle asetettuja tavoitteita.

Johtamisella varmistetaan, että asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut. Palvelun onnistuminen edellyttää hyvinvoivaa ja tehtävänsä osaa- vaa henkilöstöä. Kustannusvaikuttavuuden lisäämisellä, palvelujen yhteensovittamisella ja tuottajien hyödyntämisellä sekä ohjauksella turva- taan osaltaan sekä palvelujen laatu että palvelujen saatavuus.

Palvelustrategian tavoitteet ja keinot linjaavat päätöksentekoa ja kehittä- mistyötä yhdessä Helsingin kaupunkistrategian kanssa.

### Toteuttaminen ja seuranta

Palvelustrategian onnistumisen ja vaikuttavuuden varmistamiseksi seu- raamme tavoitteiden toteutumista. Järjestelmällisellä seurannalla ja ar- vioinnilla voidaan tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä varmistamaan palvelustrategian tavoitteiden toteutuminen.

Palvelustrategian toteutumista seurataan kaupunkistrategian tavoittei- den ja talouden ja toiminnan seurannan prosessien mukaisesti. Palve- lustrategiaa toteutetaan osana toimialan päivittäistä työtä.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan myös vuosittaisissa neuvotteluissa sosiaali- ja terveysministeriön kanssa osana järjestä- misvastuun toteutumisen seurantaa ja arviointia.

Palvelustrategiasta laaditaan tiivistetty esitysversio ja viestintämateriaa- lia asukas- ja henkilöstöviestintään.

### Päätöksenteko palvelustrategian hyväksymisessä

Palvelustrategiasta päätetään samassa aikataulussa kuin vuoden 2023 talousarvioehdotuksesta ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2024–



30.08.2022

Asia/3

2025. Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee palvelustrategian tiedoksi ja esittää näkemyksensä palvelustrategiaan. Tämän jälkeen palvelustrategiaa käsitellään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostossa, joka antaa ehdotuksen kaupunginhallitukselle. Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuusto hyväksyy palvelustrategian.

**Esittelijä**

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja  
Juha Jolkkonen

**Lisätiedot**

Mia-Veera Koivisto, palvelustrategiapäällikkö, puhelin: 310 35567  
mia-veera.koivisto(a)hel.fi  
Sampo Pajari, Talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42504  
sampo.pajari(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelustrategia 2023-2025

**Oheismateriaali**

1 Asukas- ja henkilöstökyselyjen ensimmäinen yhteenveto  
2 Vammaisneuvoston lausunto palvelustrategialuonnoksesta  
3 Vanhusneuvoston lausunto palvelustrategialuonnoksesta

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

**Tiedoksi**

Toimialajohtaja  
Hallintopalvelut  
Palvelukokonaisuuksien johtajat